

Mededeling voor de pers over "Waldhof"-vonnis

De Kamer van Beroep van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart heeft uitspraak gedaan met betrekking tot een eis tot schadevergoeding wegens het ongeval met het motortankschip de „Waldhof“

De Kamer van Beroep van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart in Straatsburg heeft in tweede en laatste instantie uitspraak gedaan over de eis van een scheepseigenaar, die door de tijdelijke stremming van de scheepvaart op de Rijn, waartoe werd besloten na het ongeval met het motortankschip de "Waldhof", acht dagen lang de plaats van het ongeval op de Rijn niet kon passeren en de schade die daardoor voor hem ontstond, op de exploitant van het verongelukte motortankschip de "Waldhof" wilde verhalen.

Het met 2378 ton sterk geconcentreerd zwavelzuur geladen motortankschip de "Waldhof" kenterde in de ochtend van 13 januari 2011, toen het ter hoogte van de Loreley stroomafwaarts op de Rijn voer. Het schip is met de kiel boven stroomafwaarts gedreven en uiteindelijk aan de rechter kant van de vaargeul aan de grond gelopen.

Wegens de averij van het TMS "Waldhof" heeft de bevoegde waterpolitie van de verkeerspost Oberwesel via de marifoon de scheepvaart op het riviergedeelte tussen Bingen en St.Goar en later tot Boppard en Bad Salzig stilgelegd.

Het motortankschip van verzoekster, dat op dat moment met een lading aardolie van Rotterdam naar Heilbronn onderweg was, bereikte tegen 10 uur Lahnstein. Overeenkomstig de instructies van de waterpolitie om wegens de stremming van de scheepvaart meteen ligplaats te nemen, werd het schip in de haven van Lahnstein afgemeerd, alwaar het bleef liggen tot 21 januari 2011 tegen 6 uur, toen het scheepvaartverkeer voor de bergvaart weer werd vrijgegeven.

Eiser berekende voor de tijd dat zijn schip stillag exploitatieverlies ter hoogte van € 19.610,75 die hij op de exploitant van het motortankschip de "Waldhof" wilde verhalen.

Het Rijnvaartgerecht te St. Goar heeft de eis afgewezen. Ook het daarna ingestelde beroep van eiser werd afgewezen.

De Kamer van Beroep van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart heeft gesteld dat er voor de door de scheepsexploitant geëiste schadevergoeding in het hier toepasselijke Duitse recht geen grondslag bestaat.

Een op onrechtmatige daad (buitencontractuele) gebaseerde aanspraak op exploitatieverlies bestaat alleen, wanneer een door het in art. 823 eerste lid BGB (Bürgerliches Gesetzbuch) beschermde recht of rechtsgoederen of de door art. 823, tweede lid BGB beschermde rechten door de schuld van de eigenaar van het schip met averij zijn geschonden. Het door de stremming van de scheepvaart getroffen vermogen van de scheepseigenaar is als zodanig geen recht of rechtsgoed waarop bescherming krachtens art. 823, eerste lid BGB van toepassing is.

De eigendomsrechten van een scheepseigenaar die door een stremming van de scheepvaart niet in staat is de reis naar zijn plaats van bestemming voort te zetten, zijn slechts dan geschonden, wanneer zijn schip door de stremming van het verkeer geen enkele mogelijkheid meer heeft om te varen en het dus als vervoersmiddel in feite uitgeschakeld en niet meer in zijn oorspronkelijke functie inzetbaar is. Dat was hier niet het geval, omdat de stremming van het verkeer op de Rijn boven Lahnstein eiser niet hinderde om zijn motortankschip onder het afgesloten gedeelte van de Rijn als vervoersmiddel in te zetten.

Het afsluiten van een waterweg vanwege een schip met averij is bovendien geen aantasting van de in art. 823, eerste lid BGB beschermde en uitgeoefende commerciële activiteit van een door de scheepvaartonderbreking getroffen scheepsexploitant. De bevaarbaarheid van een waterweg vormt geen onderdeel van de bedrijfsactiviteiten van een scheepsexploitant.

Ook een schadevergoeding op grond van een schending van het wettelijk recht op bescherming als bedoeld in art. 823, tweede lid BGB werd afgewezen. Rechtsbescherming als hier bedoeld, berust volgens de vaste rechtspraak van het Bundesgerichtshof op een rechtsvoorschrift dat qua doel en inhoud er op zijn minst eveneens toe moet dienen, een individuele persoon of bepaalde groep personen te beschermen tegen de aantasting van een bepaald rechtsgoed. Het is daarbij niet voldoende dat de individuele bescherming door naleving van het voorschrift automatisch en objectief kan worden bereikt; deze moet veeleer binnen de werkingssfeer van het voorschrift liggen. De door eiser veronderstelde overtreding van de aangehaalde voorschriften van art. 1.04 ("Algemene zorgvuldigheidsplicht") en art. 1.07 ("Eisen met betrekking tot de belading") van het Rijnvaartpolitierglement zijn geen voorschriften die de bescherming van het vermogen van de scheepvaartexploitant beogen.

Kamer van Beroep van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart, Oordeel van 18 maart 2013 – 473 Z-1/13.

De volledige tekst van het oordeel is te vinden op: <http://www.ccr-zkr.org/>